

SİRKÜLER
Sayı: 2016/149

İstanbul, 19.08.2016
Ref:4/149

Konu:

TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİNİN DENETLENMESİ İLE İLGİLİ OLARAK BAĞIMSIZ DENETİM YETKİ BELGESİ SÖZLEŞMESİ VE RAPORLARI HAKKINDA USUL VE ESASLAR

T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı resmi Gazete’de yayımlanan *Tarımsal Üretici Birlikleri İle Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik* ile, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu’na göre kurulan tarımsal üretici birlikleri ile tarımsal üretici merkez birliklerinin denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın www.tarim.gov.tr internet adresinde yayınlanan 16.08.2016 tarihli duyuru ile de, “*Tarımsal Üretici Birlikleri Bağımsız Denetim Yetki Belgesi Sözleşmesi ve Raporları Hakkında Usul ve Esaslar*” yeniden belirlenmiştir.

Söz konusu usul ve esaslara sirkülerimiz ekinden ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

DENG E İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

EK:

1) Tarımsal Üretici Birlikleri ile Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

2) T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü’nün 16.08.2016 tarih ve 2016/1 numaralı Tarımsal Üretici Birlikleri Bağımsız Denetim Yetki Belgesi Sözleşmesi ve Raporları Hakkında Usul ve Esaslar

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız i in aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETK NER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray   RED K

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

	Tarımsal Üretici Birlikleri ile Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik	01.05.2007 26509	
	Tarım ve Köyişleri Bakanlığından		
	Dayandığı Kanun	29.06.2004 - 5200	

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Madde 1: Amaç

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, 29.06.2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulan tarımsal üretici birlikleri ile tarımsal üretici merkez birliklerinin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 2: Kapsam

(1) Bu Yönetmelik, tarımsal üretici birlikleri ile tarımsal üretici merkez birliklerinin mali ve teknik olarak denetlenmesine, mali yönden denetim yapacak olan yeminli mali müşavir veya bağımsız mali denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesine ve yetkilerinin geçici ya da sürekli olarak kaldırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Madde 3: Dayanak

(1) Bu Yönetmelik 29.06.2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 16 ncı ve 18 inci maddeleri hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Madde 4: Tanımlar

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a. Bağımsız Denetleme Kuruluşu: (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle değişen şekli.) 26.09.2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenleyici işlemler çerçevesinde ilan edilen bağımsız denetleme faaliyetinde bulunacak kuruluşlar listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarını,

b. Bağımsız Mali Denetim: (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle değişen şekli.) 01.06.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu ve/veya 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca hazırlanan bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak kuruluşlar listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşları arasından, birlikleri ve merkez birliklerini mali yönden denetlemek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen, yeminli mali müşavirler veya bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılan mali denetimi ve mali denetim sonucu düzenlenen raporları,

c. Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık ⁽¹⁾ Bakanlığını,

ç. Denetçi: Birlik veya merkez birliklerini, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca denetlemekle yetkilendirilmiş yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşlarının her kıdem ve unvandaki denetim elemanını,

d. Denetlenen Birlik: Kanuna göre kurulan ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca bağımsız mali denetim yaptırmak zorunda olan tarımsal üretici birlikleri veya merkez birliklerini,

e. Genel Müdürlük: (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle değişen şekli.) Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü,

f. Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığı: (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.) Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Kontrolörler Başkanlığını,

g. İl Müdürlüğü: (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.) İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünü,

ğ. Kanun: 29.06.2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununu,

h. Teknik Denetim: Merkez birliklerinin, Genel Müdürlükçe görevlendirilmiş uzman personel tarafından Kanunda belirtilen görevleri doğrultusunda teknik yönden yapılan incelemeyi, araştırmayı, rapor hazırlamayı ve yerine getirilmesi veya alınması gereken tedbirleri kapsayan denetimi,

ı. Türkiye Denetim Standartları: (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle değişen şekli.) 3568 sayılı Kanuna tabi ruhsatlı meslek mensuplarının üstlendikleri ve yetkili oldukları denetim faaliyetlerini disiplinli bir şekilde yürütebilmeleri için ulusal denetim standartlarının saptanması, belirlenmesi ve yayımlanması ile güncelliğinin korunması amacıyla 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yürürlüğe konan, bilgi sistemleri denetimi dahil olmak üzere, bağımsız denetim alanında uluslararası standartlarla uyumlu eğitim, etik, kalite kontrol ve denetim standartları ile bu alana ilişkin diğer düzenlemeleri,

i. Türkiye Muhasebe Standartları: (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle eklenmiştir.) 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Kurul tarafından onaylanarak Türkiye Muhasebe Standardı ve Türkiye Finansal Raporlama Standardı adıyla yayımlanan muhasebe standartları ile bu alana ilişkin diğer düzenlemeleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bağımsız Mali Denetim ve Bağımsız Mali Denetim Yapanlara İlişkin Hükümler

Madde 5: Bağımsız mali denetim

(1) Bağımsız mali denetim; yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşunca görevlendirilen denetçiler tarafından bu kuruluşlar adına, denetlenen birliğe ait işlem, hesap ve mali tabloların, Türkiye Muhasebe Standartları, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri, hesap ve kayıt düzeni ile mali raporlamaya ilişkin düzenlemelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu inceleme sonuçlarına dayanılarak, denetlenen birlik tarafından tutulan hesap, işlem ve kayıtlar ile düzenlenen mali tabloların doğruluğu ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığının tespiti ve rapora bağlanmasıdır.

(2) Bağımsız mali denetim, denetlenen birliğin defter, kayıt ve belgeleri üzerinden yapılır. Denetçi, gerekli gördüğü denetim usullerini kullanır.

(3) Bağımsız mali denetim uygulaması, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen şekillerde yapılır.

- a. Sürekli Denetim: (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle değişen şekli.) Denetlenen birliğin ilgili hesap dönemlerine ilişkin faaliyetlerinin, uygulamalarının, işlem, hesap ve mali tablolarının gerekli tüm denetim teknikleri kullanılarak genel kurul öncesinde incelenmesidir. İncelemeye esas hesap dönemi, ibrası görüşülecek hesap dönemidir.
- b. İsteğe Bağlı Denetim: Denetlenen birliğe ait mali tabloların tasfiye, devir, birleşme ve bölünme gibi özel haller ve/veya ihbara dayalı konular ile ihtiyaç duyulması halinde düzenlenen ara mali tabloların, gerekli denetim teknikleri kullanılarak sürekli denetim programına uyumlu bir biçimde denetlenmesidir. İsteğe bağlı denetim, birlik genel kurulunun kararıyla yaptırılır. Acil ihtiyaç duyulması halinde, ilk

toplanmada genel kurulun bilgi ve onayına sunulmak üzere, yönetim kurulu da isteğe bağlı denetim başlatabilir.

- c. Özel Denetim: (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle değişen şekli.) Denetlenene ait mali işlemlerin, tasfiye, devir, birleşme ve bölünme gibi özel haller ile Genel Müdürlükçe gerek görülen diğer hallerde denetlenmesidir. Özel denetimin, Genel Müdürlüğün talebi üzerine yapılması halinde, denetim bu Yönetmelik hükümleri ile Genel Müdürlükçe belirlenen esaslar çerçevesinde yapılır. Denetlenen birlik veya Genel Müdürlük, özel denetimleri, sürekli denetimi yapan denetçiye yaptırabilir.

(4) (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle eklenmiştir.) Bakanlık, Birliklerin ve Merkez Birliklerinin idari, mali ve hukuki denetimlerini müfettiş ve kontrolör vasıtasıyla, teknik yönden de bunlar ve uygun göreceği denetçiler vasıtasıyla sağlayabilir. Ayrıca Merkez Birlikleri kendilerine üye olan birlikleri denetleyebilir.

Madde 6: Bağımsız mali denetim yapacak yeminli mali müşavir ve bağımsız denetim kuruluşlarının belirlenmesi

(1) Bu Yönetmelik kapsamında bağımsız mali denetim yapmak isteyen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşları, Genel Müdürlüğün belirleyip ilan edeceği belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe başvurur. Başvuruya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir. Denetim hizmeti veren kişi veya kuruluşlar Bakanlık kararıyla denetlenen birlik nezdinde bağımsız mali denetim yapma yetkisi kazanırlar. Bağımsız mali denetim yapma yetkisi alan yeminli mali müşavir ve bağımsız denetim kuruluşlarının isim ve unvanları Bakanlık veya Genel Müdürlüğün internet sayfasından ilan edilir.

(2) Denetim yetkisi alan bağımsız denetim kuruluşu, denetimde görev alacak denetçilerin isim ve unvanlarını, denetçilerin durumlarında meydana gelen değişiklikleri yetkinin alındığı veya değişikliğin olduğu tarihi takip eden onbeş gün içinde Genel Müdürlüğe iadeli taahhütlü mektupla veya imza karşılığı bildirir.

(3) Yetki alan yeminli mali müşavirin herhangi bir nedenle ünvanını kullanamaz hale gelmesi, kendisi tarafından en geç onbeş gün içinde Genel Müdürlüğe bildirilir. Aksi halde oluşabilecek zararlardan sorumlu olur.

(4) Yetkili yeminli mali müşavir ve yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının birlikte denetim hizmeti vermesi halinde, bağımsız mali denetim ücreti 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca belirlenmiş asgari ücret tarifesi tutarları dikkate alınarak taraflarca belirlenir.

(5) (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 3 üncü maddesiyle değişen şekli.) Genel Müdürlük tarafından, bağımsız mali denetim yapma yetkisi verilen denetçilere yetkilerini gösterir bir belge verilir. Genel Müdürlük, yetki belgelerine vize şartı koyabilir.

Madde 7: Bağımsız mali denetim sözleşmesi

(1) Denetim faaliyetinin kapsamı, yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşu ile bu Yönetmelik kapsamında denetim yaptıracak birlik veya merkez birliği arasında yapılacak sözleşmeyle belirlenir. Bağımsız mali denetim sözleşmesiyle ilgili diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a. Hesap dönemi içinde faaliyete geçen birlik veya merkez birlikleri, bağımsız mali denetim yaptırma yükümlülüğüne takip eden hesap döneminden itibaren dahil olur. Faaliyete yeni başlayan birliklerin veya merkez birliklerinin yapılan ilk bağımsız mali denetiminde faaliyete başlanıldığı halde denetlenmemiş dönem işlemleri de denetim kapsamına alınır.

b. (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 4 üncü maddesiyle değişen şekli.) Denetlenen birlik, genel kurul toplantı tarihinden üç ay öncesine kadar, genel kurula sunulacak bağımsız denetim raporunun hazırlanması için Genel Müdürlüğün yetki vererek ilan ettiği denetçilerden biriyle sözleşme imzalamak zorundadır.

c. Denetimi üstlenen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu; denetim sürecini olumlu veya olumsuz etkileyebilecek hususlarda veya yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu değışikliğinin nedenleriyle ilgili olarak önceki dönemlerde denetimi üstlenen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşlarından bilgi talep edebilir. Önceki dönemlerde denetimi üstlenen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşları, bu kapsamda kendilerinden talep edilen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

ç. (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 4 üncü maddesiyle değışen şekli.) Denetlenen birlik, imzalanan sözleşme ile sözleşme eklerini ve yapıldığı hallerde sözleşme değışikliklerini bir yazı ekinde söz konusu belgelerin nüshaları ile sözleşmenin imzalandığı ya da değışikliklerin yapıldığı tarihten itibaren yedi işgünü içinde birlikler için İl Müdürlüğüne, merkez birlikleri için Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığına göndermek ya da teslim etmek zorundadır.

d. Denetlenen birlik, aynı yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu ile en fazla birbirini izleyen üç hesap dönemi için bağımsız mali denetim sözleşmesi imzalayabilir. Denetlenen birliğin, birbirini izleyen üç hesap dönemi için aynı yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu ile bağımsız mali denetim sözleşmesi imzalamış olması halinde, aynı yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu ile tekrar bağımsız mali denetim sözleşmesi imzalayabilmesi için en az bir hesap döneminin geçmesi zorunludur. (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle eklenen cümle.) Bu maddenin uygulanmasını birlikler için İl Müdürlükleri, merkez birlikleri için Genel Müdürlük takip eder.

e. (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 4 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

(2) Denetim sözleşmelerinde asgari olarak aşağıdaki unsurların bulunması zorunludur.

a. Denetimde görevlendirilecek yeminli mali müşavir veya kuruluşun sorumlu ortak başdenetçi, başdenetçi, kıdemli denetçi ve denetçi ile bunların yedekleri ve yardımcılarının adı ve soyadı,

b. Denetimin amacı, kapsamı varsa özel nedenleri,

c. Yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluğu tarafından anlaşma kapsamında sunulacak hizmetler,

ç. Tarafların sorumluluk ve yükümlülükleri,

d. Denetimin başlama ve tahmini bitiş tarihleri,

e. Denetim ekibinde görevlendirilenlerin unvanları, öngörülen çalışma süreleri ve her biri için uygun görülen, ücret tutarının ayrıntılı dökümünü de içerecek şekilde, bağımsız mali denetim ücreti.

f. (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle eklenmiştir.) Denetimin Türkiye Denetim Standartlarına ve ilgili mevzuata uygun olarak yürütüleceği ve tamamlanacağı hususuna yer veren hüküm,

g. (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle eklenmiştir.) Denetimle ilgili olarak istenen her türlü kayıt, doküman ve diğer bilgilere sınırsız bir şekilde erişimin sağlanacağına yer veren hüküm,

ğ. (24.05.2015 tarih ve 29365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle eklenmiştir.) Sözleşmenin ancak mevzuat uyarınca feshedilebileceğine ilişkin hüküm.

Madde 8: Bağımsız mali denetimde tarafların sorumlulukları ve yasaklar

(1) Bağımsız mali denetimde tarafların sorumlulukları ve yasaklar aşağıda belirtilmiştir.

a. (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 5 inci maddesiyle değışen şekli.) Denetim faaliyeti sırasında, denetim işlemini ilgilendiren tüm bilgi ve belgelerin denetlenen birlik tarafından denetçiye verilmemesi, işlem ve hesaplarda her türlü mevzuat hükümlerine aykırı işlemlerin görülmesi, suç

oluşturan fiillerin, hata ve hilelerin tespit edilmesi, denetçi raporunda ayrı başlık altında incelenerek, rapor içinde birlikler için İl Müdürlüğüne, merkez birlikleri için Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığına bildirilir. Denetçi raporu gereği, giderilmesi gereken eksikliklerin denetlenen tarafından giderilmemesi hali, denetçi tarafından birlikler için İl Müdürlüğüne, merkez birlikleri için Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığına bildirilir.

b. Denetçiler, denetim çerçevesinde ilgililerce kendilerine tevdi edilen defter ve belgeleri işlerinin gerektirdiği süre içinde olduğu gibi muhafaza ve işin bitiminde iade etmek zorundadırlar.

c. Denetlenen birlik; hesap, işlem ve mali tabloları ile iç kontrol sistemlerini denetime uygun ve hazır hale getirmekle yükümlüdür.

ç. Bu Yönetmelik kapsamına giren denetim, denetçinin kişisel sorumluluğu ve gözetimi altında yürütülür ve sonuçlandırılır.

d. Denetlenen birlik, bu Yönetmelik uyarınca denetim yapacak bağımsız denetim kuruluşlarından, sorumluluk üstlenen bağımsız denetim kuruluşu ortağı denetçilerden veya yeminli mali müşavirden doğabilecek zararların tazmini amacıyla sorumluluk sigortası yaptırmalarını isteyebilir.

e. Denetimin eksik veya yanlış yapılmasından dolayı doğacak zararların hukuki sorumluluğu yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşuna aittir.

(2) Bu Yönetmelik uyarınca yetki verilen yeminli mali müşavirler veya bağımsız denetim kuruluşları ve bunların denetçileri ile diğer personeli ve bağımsız denetim kuruluşunun yönetim ve sermaye bakımından doğrudan ya da dolaylı olarak hakim bulunduğu bir danışmanlık şirketi veya bağımsız denetim kuruluşunun gerçek kişi ortakları veya yöneticileri aşağıdaki hükümlere uymak zorundadır.

a. Bağımsız denetim hizmeti verdikleri döneme ilişkin, denetlenen nezdinde bedelli veya bedelsiz olarak aşağıdaki faaliyetlerde bulunamazlar.

1. Defter tutma ve bunlara ilişkin diğer hizmetleri verme,
2. Finansal bilgi sistemi kurma ve geliştirme, işletmecilik, muhasebe, finans ve bunların uygulamalarıyla ilgili işlerde müşavirlik yapma, belge düzenleme ve rapor hazırlama,
3. Değerleme ve aktüerya hizmetleri verme,
4. İç denetim destek hizmetleri verme,
5. Tahkim ve bilirkişilik yapma,
6. Diğer danışmanlık hizmetleri verme.

b. Bağımsız denetim hizmeti verdikleri denetlenen birlik veya iştirakleri ile borç ve alacak ilişkisine giremezler ve denetlenen birliğe ortak olamazlar.

c. Denetim faaliyetleri dolayısıyla öğrendikleri bilgi ve sırları kanunen yetkili kılınanlardan başkasına açıklayamaz ve doğrudan veya dolaylı şekilde kendi ya da başkası yararına kullanamazlar.

ç. 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu çerçevesinde, mali tabloların ve beyannamelerin vergi mevzuatı hükümlerine uygunluğunun incelenmesi faaliyetleri bu kapsamda değerlendirilmez.

d. Tarımsal üretici birlikleri ile tarımsal üretici merkez birliklerinde üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) kan ve kayın hısımları ile eşleri; üye veya ortak, yönetim kurulu başkanı veya üyesi, genel müdür veya genel müdür yardımcısı veya müdür olarak görev alanlar ile yönetime dair bu görevlere denk diğer yönetim kademelerinde bulunanlar tarımsal üretici birlikleri ile tarımsal üretici merkez birliklerinde denetleme faaliyetinde bulunamazlar.

Madde 9: Denetim sözleşmesinin sona erdirilmesi

(1) Bu Yönetmelikte belirlenen koşulları kaybeden veya yasaklara, denetim ilke ve kurallarına ve Türkiye Denetim Standartlarına uymayan veya düzenlenen raporların gerçeğe aykırı, eksik, yanlış, yanıltıcı, tarafı

olması halinde denetlenen birlik; birlik genel kurulu kararıyla ve Genel Müdürlük aracılığıyla, yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kurulu hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunur. Ayrıca durum, meslek mensubunun bağlı olduğu meslek odasına bildirilir.

(2) Bakanlık; bağımsız mali denetim işlemlerinde yasalara, denetim ilke ve kurallarına uymayan ve/veya düzenlediği raporlarında gerçeğe aykırı, eksik, yanlış, yanıltıcı ve taraflı olduğu mahkeme kararıyla kesinleşen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşunun, birlik ve merkez birlikleri denetleme yetkisini iptal eder. Genel Müdürlük iptal mevzuunun gerekçeli kararını düzenleyerek ilgili dosyada saklar.

(3) Sözleşme yapılan yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kurulu, denetlenen birlik tarafından çalışma alanının önemli ölçüde sınırlandırılmasına veya çalışma imkan ve ortamının sağlanmamasına bağlı olarak mali tablolara ilişkin bilgi ve belgeleri elde edemediği hallerde, bağımsız denetim sözleşmesini yazılı gerekçe göstermek ve Genel Müdürlük onayını almak kaydıyla sona erdirebilir. Bu durumda, yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşunda denetlenen birliğe ait defter ve belgeler ile gerekli tüm bilgiler ve diğer evraklar, sözleşme imzalanarak yerine geçecek olan yeminli mali müşavire veya bağımsız denetim kuruluşuna devredilmek üzere Genel Müdürlüğe verilir. Çekilen yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşunun yerine geçecek olan yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kurulu, Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kuruluşlarından olmak zorundadır.

(4) Yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kurulu ile bu Yönetmelik kapsamında denetim yaptırmak zorunda olan denetlenen birlik tek taraflı ya da anlaşarak bağımsız denetim sözleşmesini feshedemez. Ancak, taraflardan birinin veya her iki tarafın müracaatı üzerine, tarafların yazılı olarak beyan ettiği gerekçelerin haklı nedene dayandığını Genel Müdürlük tarafından tespiti halinde Genel Müdürlük onayı ile sözleşme tek taraflı dahi feshedilebilir.

Madde 10: Bağımsız mali denetim raporları

(1) (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 6 ncı maddesiyle değişen şekli.) Sürekli denetim sonucunda düzenlenen denetim raporları, denetçi tarafından denetlenenin yönetim kuruluna teslim edilir, faaliyet ve hesapların değerlendirilmesine katkı sağlamak üzere genel kurula sunulur. Ara dönemler itibarıyla yapılan isteğe bağlı ya da özel denetim sonucunda düzenlenen bağımsız mali denetim raporları, denetimin bittiği tarihi takip eden on (10) işgünü içinde, denetçi tarafından iadeli taahhütlü mektupla gönderilir ya da elden teslim edilir. Teslimatın yapılacağı yer, birlikler için İl Müdürlüğü, merkez birlikleri için Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığıdır.

(2) (04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 6 ncı maddesiyle değişen şekli.) Yeminli mali müşavir veya bağımsız denetim kurulu tarafından yapılan denetimin geçerli olabilmesi için; bu Yönetmelikte belirtilen ilke, usul ve esaslar ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak yapılmış olması zorunludur. Sürekli denetimde konusu suç teşkil etmeyen ancak düzeltilmesi veya giderilmesi istenen hususların yerine getirilip getirilmediğinin takibi denetleyen tarafından yapılır ve yapılması istenen husus ile neticesi birlikler için İl Müdürlüğüne, merkez birlikleri için Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığına bildirilir. İl Müdürlüğü tarafından birliklere ait sürekli bağımsız denetim raporlarında suç teşkil eden fiiller görülmesi halinde, bu fiilleri açıklayan ön inceleme raporu İl Müdürlüğü tarafından düzenlenerek, ilgili bağımsız denetim raporu ve belgeleriyle birlikte Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığına gönderilir. Bunlar, Genel Müdürlük Kontrolörler Başkanlığı tarafından değerlendirme veya denetime tabi tutularak, neticesine göre Genel Müdürlük tarafından işlem tesis edilir.

(3) Denetim raporunun aşağıdaki ilkelere göre hazırlanması gereklidir:

a. Denetim raporu, mali tablolar üzerinde doğrudan veya dolaylı etkisi olan veya olması muhtemel her türlü mevzuat aykırılıklarını ve mali tabloların genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun hazırlanıp hazırlanmadığını belirtmelidir. Genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden sapmaların tespiti halinde, bu sapmaların mali tablolar üzerindeki etkisinin denetim raporunda belirtilmesi gerekir.

b. Denetim raporunda, muhasebe politikalarının bir önceki hesap dönemi ile tutarlı olarak uygulanıp uygulanmadığını, muhasebe politikalarında bir değişiklik varsa bu değişikliklerin neler olduğunun açıklanması gerekir.

c. Raporda denetlenen birliğin kar/zarar durumu nedenleriyle birlikte ortaya konulmalıdır. Eğer zarar varsa, zararın sebepleri ile ilgili görüşlere yer verilmesi, birliğin borçları ve aldışsa kredi ödemelerine ilişkin bilgilerin yer alması gerekir.

ç. Genel kurul ve denetleme kurulu tarafından gerekli görülen konulara raporda yer verilmesi zorunludur.

d. Genel Müdürlük bağımsız mali denetim raporlarına dair esaslar belirleyebilir.

(4) Denetçi, aşağıda belirtilen belirsizlik ve aykırılıkların bulunması halinde, konunun mali tabloların güvenilirliğine etkisini göz önünde bulundurarak şartlı veya olumsuz görüş bildirir.

a. Çalışma alanını sınırlayan herhangi bir hususun varlığı nedeniyle mali tablolara ilişkin bilgi ve belgelerin elde edilememesi,

b. Muhtemel bazı belirtiler veya kuşku doğuran hususların tespiti veya muhasebe kayıtlarına yansıtılan işlemlerin niteliği dikkate alınarak, denetlenen birlik mali tablolarının ileri bir tarihte önemli değişikliklere maruz kalabileceğinin görülmesi,

c. Denetlenen birliğin faaliyetlerinin sürekliliğini tehlikeye düşürecek nitelikte hususların varlığı konusunda kanaat oluşması,

ç. Mali tabloların ilgili mevzuatla belirlenen muhasebe ilke ve standartları ile denetlenen birlik tarafından seçilen muhasebe politikalarına uygun olmaması,

d. Mali tablolarda yer alan kalemlerde tespit edilen hata ve hilelerin etkilerinin giderilmesine ilişkin olarak denetlenen birlik ile görüş ayrılığı bulunması.

(5) Bilanço tarihinden denetim raporunun kesinleştiği tarihe kadar geçen süre içinde mali tabloları etkileyebilecek önemli olayların varlığının tespit edilmesi halinde söz konusu hususlar, mali tablo dipnotlarında açıklanmamışsa, raporda ek açıklama olarak belirtilir.

(6) Bağımsız mali denetim raporunun kesinleşmesinden sonra, mali tabloları etkileyebilecek önemli hususların varlığının tespit edilmesi ve denetçinin görüşünü değiştirme gereğini duyması halinde, önceki raporu değiştiren veya ilavede bulunan ek rapor düzenlenebilir.

(7) Denetim raporu, yeminli mali müşavir veya sorumlu ortak baş denetçi tarafından imzalanarak kesinleşir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Teknik Denetim ve Diğer Hükümler

Madde 11: Teknik denetim

(1) Merkez birliklerinin uygulama ve faaliyetlerinin teknik yönden denetimi; Genel Müdürlük tarafından merkez birliğinin iştegal konusuna göre görevlendirilen uzman personelden oluşturulacak bir heyet tarafından yapılır.

(2) Teknik denetim; Kanun, 16.01.2005 tarihli ve 25702 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarımsal Üretici Birliklerinin Kuruluş Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve merkez birliğinin kendi tüzüğünde belirtilen faaliyet konuları çerçevesinde yapılır.

(3) Genel Müdürlük, teknik denetim konusunda düzenleme yapmaya yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 12: Hüküm bulunmayan hususlar

(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda, genel hükümler ile 04.11.2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Madde 13: Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

(1) 25.09.2005 tarih ve 25947 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarımsal Üretici Birlikleri ile Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 14: Yürürlük

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 15: Yürütme

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

Sayı: 72825645-679/ **1518**
Konu: Tarımsal Üretici Birlikleri
Bağımsız Denetimi

16/08/2016

TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ
BAĞIMSIZ DENETİM YETKİ BELGESİ, SÖZLEŞMESİ
VE RAPORLARI HAKKINDA USUL VE ESASLAR
(2016/1)

1- 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarımsal Üretici Birlikleri İle Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmeliğin" 6 ncı maddesinin 1 inci ve 5 inci fıkraları gereği "Bağımsız Denetim Yetki Belgesine Dair Usul ve Esaslar" aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

2- 5200 sayılı Kanun kapsamında Tarımsal Üretici Birlikleri ve Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin denetimi ile ilgili yetki belgesi talep eden "Yeminli Mali Müşavirler" aşağıdaki belgeler ile müracaat eder:

- a) Yetkilendirme talebi dilekçesi,
- b) Yeminli Mali Müşavirlik Ruhsatı,
- c) Faaliyet Belgesinin aslı,

3- 5200 sayılı Kanun kapsamında Tarımsal Üretici Birlikleri ve Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin denetimi ile ilgili yetki belgesi talep eden "Bağımsız Denetim Kuruluşları" aşağıdaki belgeler ile müracaat eder.

- a) Yetkilendirme talebi dilekçesi,
- b) Faaliyet Belgesinin aslı,
- c) Şirketin Denetim Elemanları ve Ünvanları ile Temsile Yetkili Olanlarını Gösteren Onaylı Liste,

4- 2 nci ve 3 üncü maddelerin uygulanmasında;

a) Talep dilekçeleri ilgili yeminli mali müşavir tarafından veya bağımsız denetim şirketlerinde şirketi temsile yetkili olanlar tarafından imzalanır.

b) Bağımsız denetim şirketlerinin talep dilekçelerinde, sözkonusu şirketin tescil edildiği Ticaret Sicil Müdürlüğü ve Ticaret Sicil Numarası yer alır.

c) Açıklık bulunmayan veya şüphe arz eden hallerde, belirtilenlerin dışında ek belge talep edilebilir. İlgili kurum ve kuruluşlar nezdinde doğrulama yapılabilir. Bu durumda, sunulan ek belgelere veya doğrulama sonuçlarına göre değerlendirme yapılır.

5- Yetki belgelerinin süresi, ilanı ve yenilenmesi bakımından;

a) Yetki belgeleri alındıkları tarihten itibaren (3) yıl için geçerlidir.

b) Yetkilendirilmiş yeminli mali müşavirler ile bağımsız denetim kuruluşları Genel Müdürlük ve/veya Bakanlık internet sayfasında ilan olunur.

c) Yetki belgeleri talep üzerine yenilenir. Yenileme talepleri, "talep dilekçesi" ekinde "faaliyet belgesinin" ve "bağımsız denetim kuruluşları için temsilcilerini ve çalışanlarını

gösteren onaylı listenin" ibrazı yoluyla gerçekleşir. Ancak, açıklık bulunmayan veya şüphe arz eden hallerde, 4 üncü maddenin (c) bendine göre işlem tesis edilebilir.

6- Faaliyet belgesi hariç olmak üzere belgelerin aslı gösterilmek kaydıyla nüshaları ibraz edilebilir. Onaylı nüshası istenen belgelerin onay işlemleri ilgili birim veya kuruluşun kaşesini kullanmak kaydıyla, bu kurumların temsile yetkililerince yapılabilir.

7- Bu iş ve işlemlerde;

a) Birlik Denetim Yetki Belgesi posta yoluyla talep edilebilir.

b) Posta yoluyla müracaatta bulunanların müracaat tarihi, gönderinin Genel Müdürlükçe teslim alındığı tarihtir. Posta işlemlerinde oluşan her türlü gecikme, hata ve eksiklikten gönderici sorumludur.

c) Posta yoluyla müracaatlarda, talep edilen hususlar belge veya yenileme talebinde bulunan tarafından imzalanan dilekçe ve ekindeki gerekli belgelerin gönderilmesi ile sağlanır.

ç) Yetki Belgeleri onaylanmaları halinde, başvuru sahibi Yeminli Mali Müşavir veya Bağımsız Denetim Şirketine, resmi üst yazı ekinde posta yoluyla gönderilir. Ayrıca, Yeminli Mali Müşavirin kendisine veya Bağımsız Denetim Şirketinin temsile yetkili olan denetçilerine şahsen de teslim edilebilir.

8- Uygulamada;

a) Gerçeğe aykırı beyanda bulunanların yetki belgeleri, her hangi bir bildirimde bulunmaksızın Yönetmelik hükümlerine göre iptal edilir. Bunlar hakkında yasal yollara başvurulur.

b) Yönetmelikte gösterilen değişikliklerin oluşması halinde, bahse konu hususlar Yetkili Yeminli Mali Müşavirler ile Bağımsız Denetim Kuruluşları tarafından süresi içinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

9- Yönetmeliğin 7 nci ve 10 uncu maddeleri gereği, bağımsız mali denetim sözleşmeleri ve bağımsız denetim raporları için "teslim yeri" denetlenen birlik tarafından;

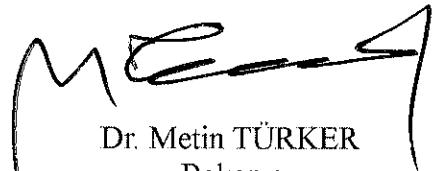
a) İl Birliklerinde, ilgili birliğin bulunduğu yerin İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü,

b) Merkez Birliklerinde, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Kontrolörler Başkanlığı'dır.

10- Yapılacak iş ve işlemlerde, "04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazetede" yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik değişikliklerinin dikkate alınması gerekmektedir.

11- Bu usul ve esasların yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 28.02.2013 tarih ve 2013-1 sayılı "Tarımsal Üretici Birlikleri Bağımsız Denetim Yetki Belgesi, Sözleşmesi ve Raporları Hakkında Usul ve Esaslar" yürürlükten kaldırılmıştır.

12- Bu Usul ve Esaslar 16.08.2016 tarihinde yürürlüğe girer.

Dr. Metin TÜRKER
Bakan a.
Genel Müdür V.